

JAARVERSLAG 2014

BIJLAGE VERBONDEN PARTIJEN

Inhoudsopgave

Uitvoeringsinformatie verbonden partijen.....	3
1 Stichting Beheer Registergoederen Schieland.....	3
2 Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)	3
3 Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis.....	8
4 Gemeenschappelijke Regeling De Regionale Belastinggroep.....	12
5 Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009	15
6 Gemeenschappelijke Regeling Aquon.....	19
7 Unie van Waterschappen.....	22
8 Stowa (Stichting toegepast onderzoek waterbeheer)	24
9 Muskusrattenbestrijding	26

Uitvoeringsinformatie verbonden partijen

Aanvulling op hoofdstuk 1.2.6 Verbonden partijen, van het jaarverslag 2014.

Het algemeen bestuur heeft in de kaderstellende Nota verbonden partijen Schieland en de Krimpenerwaard (vastgesteld 27 maart 2013) bepaald welke informatie over verbonden partijen hij minimaal nodig heeft en daartoe een format vastgesteld. Die uitgebreide informatie, met beleidsinformatie, laatst bekende financiële gegevens en de risico's (beleidsmatig/operationeel, juridisch en financieel) van elke verbonden partij, vindt u in deze bijlage.

1 Stichting Beheer Registergoederen Schieland

Stichting Beheer Registergoederen Schieland	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Stichting Beheer Registergoederen Schieland
Vestigingsplaats	Rotterdam
Rechtsvorm	Stichting
Ingangsdatum	1993
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Personeel & Financiën
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van installaties die aan de stichting door het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard ten titel van beheer als zodanig zijn overgedragen dan wel in gebruik zijn gegeven en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Bestuurlijk belang	Op 12 december 2008 verklaarden de voorzitter van de stichting, de dijkgraaf van HHSK en een vertegenwoordiger van de belastingdienst, een vaststellingsovereenkomst te hebben gesloten als bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. HHSK en de stichting zal zich voor een periode van 10 jaar, eindigend op 1 juli 2018, verplichten om geen nieuwe sale-and-leaseback constructies zoals in het geschil zijnde aan te gaan. De portefeuillehouder Financiën is secretaris van stichting.
Deelnemende partijen	n.v.t.
Relatie met programma	Programma's 2 en 3 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	n.v.t.

Financiële gegevens						
Financieel belang			Sale-and-leaseback constructie, belang 100%.			
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.			
Vermogen in bedragen						
Begroting				Rekening		
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		
2012			€ 1.700.000	€ 6.857.000		
2013			€ 912.000	€ 6.250.000		
2014			€ 617.000	€ 5.521.000		
Resultaten Begroting				Resultaten Jaarrekening		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2012	€ 527.000	€ 624.000	-€ 97.000	€ 527.000	€ 650.000	-€ 123.000
2013	€ 467.000	€ 997.000	-€ 530.000	€ 467.000	€ 1.254.000	-€ 787.000
2014	€ 412.000	€ 712.000	-€ 300.000	€ 412.000	€ 707.000	-€ 295.000
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's						
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			n.v.t.			
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot het beheer van de eigen registergoederen. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken betreffende incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.			
Overige risico's.			n.v.t.			

2 Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Ingangsdatum	1954
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Personeel & Financiën
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De NWB Bank is een vooraanstaande financiële dienstverlener voor de Nederlandse publieke sector. Voor gemeenten, provincies, instellingen voor volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en activiteiten op het gebied van water en milieu, arrangeert de bank korte en langlopende kredieten. De NWB Bank financiert haar activiteiten op de internationale geld- en kapitaalmarkten op basis van een zeer sterke vermogenspositie en triple-A rating van Moody's en AA+ rating van Standard and Poor's.
Bestuurlijk belang	Middels de algemene vergadering van aandeelhouders beïnvloed HHSK het beleid van de NWB Bank. De NWB heeft 2 soorten aandelen te weten aandeel A, dat recht geeft op 1 stem en aandeel B dat recht geeft op 4 stemmen. HHSK heeft 610 aandelen A en 430 aandelen B.
Deelnemende partijen	35 overheden (Provincies, waterschappen en de Staat der Nederlanden)
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	<ul style="list-style-type: none"> • Sinds 2011 keert de NWB geen dividend meer uit, omdat waarschijnlijk in 2018 voldaan moet worden aan de Bazel III norm. Hoewel nog altijd niet wettelijk is vastgelegd dat NWB aan deze norm dient te voldoen, is de gehele winst van € 49 miljoen van boekjaar 2014 aan het eigen vermogen toegevoegd. • Kredietvraag van het publieke domein blijft naar verwachting onder druk staan. Terugvallende investeringen drukken de financieringsbehoefte. • De verlaging van de rating door S&P heeft geen gevolgen gehad voor de financiering van de bank. • De invoering van de bankenbelasting legt druk op het resultaat.

	<ul style="list-style-type: none"> • In het vierde kwartaal van 2014 heeft Standard & Poor's de long- en short-term rating vastgesteld op AA+/A-1+ voor de NWB. Dit is gelijk aan de rating van de Nederlandse Overheid, omdat de NWB gezien wordt als verlengstuk van de overheid. • In het vierde kwartaal 2014 zijn de resultaten van de stresstest door de DNB gepubliceerd. Uit deze test blijkt dat NWB het beste uit de stresstest is gekomen. Het kernkapitaal van de NWB ligt met 72,5% ver boven de 8% norm van het Europese banktoezicht. Dit betekent dat ook bij sterk tegenvallende economische ontwikkelingen kapitaalversterking niet snel noodzakelijk is, omdat de NWB zeer kapitaalkrachtig is.
--	--

Financiële gegevens						
Financieel belang		HHSK heeft een belang van 2,8% in het aandelenkapitaal van de NWB. HHSK is hiermee verzekerd van een efficiënte en effectieve toegang tot geld- en kapitaalmarkten.				
Financiële kerngegevens		Zie hieronder.				
Vermogen in bedragen (x € 1 miljoen)						
Begroting			Rekening			
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		
2010	n.b.	n.b.	€ 1.135	€ 56.223		
2011	n.b.	n.b.	€ 1.188	€ 66.508		
2012	n.b.	n.b.	€ 1.226	€ 74.858		
2013	n.b.	n.b.	€ 1.256	€ 71.750		
2014	n.b.	n.b.	€ 1.303	€ 86.946		
Resultaten Begroting (x € 1 miljoen)				Resultaten Jaarrekening (x € 1 miljoen)		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2010			n.b.	€ 134	€ 43	€ 91
2011			n.b.	€ 113	€ 38	€ 75
2012			n.b.	€ 83	€ 43	€ 40
2013			n.b.	€ 81	€ 47	€ 34
2014			n.b.	€ 101	€ 52	€ 49
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's						
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			N.v.t.			

<p>Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.</p>	<p>De financiële risico's van deelname aan naamloze vennootschappen zijn gemiddeld, gelet op het feit dat het hoogheemraadschap slechts risico loopt over het ingebrachte kapitaal.</p> <p>Door de toevoeging van de nettowinst van € 49 miljoen heeft NWB nog altijd maar een leverage ratio van 1,8%. Dit is ruim onder de norm van 3% zoals die vanuit Bazel III is gesteld. Dit betekent dat de komende jaren er nog geen dividend zal worden uitgekeerd teneinde deze ratio verder te verbeteren. Daarnaast heeft de NWB Bank renterisico's, liquiditeitsrisico's, kredietrisico's, valuta risico's en operationele risico's te mitigeren.</p>
<p>Overige risico's.</p>	<p>n.v.t.</p>

3 Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis

Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Het Waterschapshuis
Vestigingsplaats	Amersfoort
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Ingangsdatum	1 januari 2013
Portefeuillehouder in d&h	t/m maart 2015: portefeuillehouder Waterveiligheid en vanaf april 2015 portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Bestuur, Informatie en Juridisch advies
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	Het Waterschapshuis heeft als doel het bevorderen van samenwerking op het gebied van ICT tussen de waterschappen. Onder begeleiding van Het Waterschapshuis spannen de waterschappen zich in om de kwaliteit van de digitale dienstverlening te verbeteren. Daarnaast is het streven gericht op een aanzienlijke kostenbesparing op alle ICT-uitgaven.
Bestuurlijk belang	Een zetel met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Het Waterschapshuis is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor 22 waterschappen op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT).
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	Het dagelijks bestuur heeft op 12 december jl. het voorlopig, integraal plaatsingsplan vastgesteld. Aan de medewerkers is meegedeeld in welke functie ze in de nieuwe organisatie worden geplaatst. Met ingang van 1 maart 2015 kan de organisatie op de nieuwe manier gaan werken. De vaste kern omvat 12,6 FTE, daarvan heeft 10,1 FTE een vaste aanstelling. De flexibele schil omvat 24,9 FTE, daarvan heeft 15 FTE een vaste aanstelling. De inzet is dat er in de flexibele schil (op termijn) geen medewerkers met een vaste aanstelling werkzaam zijn. Dit kan worden bereikt door natuurlijk verloop of doordat medewerkers overgaan naar de waterschappen. Het beeld dat bij het begin van de Gr bestond dat er een vaste bezetting van HWH was van 45-50 medewerkers kan worden bijgesteld. Er is nu

	<p>25 FTE met een vaste aanstelling en daar omheen een cirkel van gedetacheerden en tijdelijken. De huidige 25 FTE in de flexibele schil is gerelateerd aan de werkvoorraad en opdrachten en zal afhankelijk daarvan kunnen wijzigen. Er is een voorstel ingediend bij de VDW om de medewerkers met een vaste aanstelling in de flexibele schil versneld over te laten gaan naar de waterschappen. Het algemeen bestuur heeft op 6 maart jl. het dienstverleningsconstruct HWH 2.0 vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Bijdrageverordening is de wijze van berekening en verdeling van de bijdrage voor instandhouding van HWH door de waterschappen als eigenaars vastgelegd. • In het Dienstverleningshandvest (DVH) zijn de algemene voorwaarden waaronder HWH programma's, projecten en diensten uitvoert voor opdrachtgevers vastgelegd. • Voor elk programma, project of dienst wordt een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen HWH en alle opdrachtgevers aangegaan met de concrete voorwaarden en financiering. • Tussen instandhouding en programma's & projecten en tussen programma's & projecten onderling staan loden deuren. • De opdrachtgevers formuleren de inhoudelijke opdracht, zijn aansprakelijk, bekostigen en dragen de risico's voor programma's en projecten waarin zij participeren. Daarvoor dienen de DVH en de model-DVO. • De opdrachtgeverstafel is geen instituut van HWH, maar van de waterschappen zelf. De inrichting wordt beschreven in 'de uitwerking van de opdrachtgeverstafel'.
Financiële gegevens	
Financieel belang	<p>De totale kosten zijn op basis van drie verschillende kostenverdeelsleutels verdeeld over de waterschappen, te weten (1) een evenredige n.a.v. het aantal deelnemers, (2) een verdeling naar oppervlakte en (3) de 45/55 verdeelsleutel. Aan 45% van de organisatiekosten wordt door elk waterschap gelijk bijgedragen. De overige 55% van de kosten worden naar rato van de omvang van de belastingopbrengst van elk waterschap verdeeld. Het kostenaandeel van HHSK in de begroting 2015 is € 400.054, dit is 2,6% van de totale kosten. Opgemerkt wordt dat in de ontwerp-begroting 2016 de totale kosten van HWH met ongeveer € 1,1 miljoen dalen.</p>

Financiële kerngegevens			Zie hieronder.						
Vermogen in bedragen									
Begroting				Rekening					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen					
2011			€ 2.279.638	€ 16.887.906					
2012			€ 324.431	€ 8.256.102					
2013			€ 1.334.458	€ 7.720.149					
2014			€ 1.471.895	€ 5.288.030					
Resultaten Begroting							Resultaten Jaarrekening voor bestemmingreserves		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat			
2011				€ 18.237.198	€ 18.126.320	€ 110.878			
2012	€ 20.190.186	€ 20.114.186	€ 76.000	€ 22.075.930	€ 24.031.136	-€ 1.955.206			
2013	€ 20.902.369	€ 20.902.369	€ 0	€ 20.762.054	€ 19.752.028	€ 1.010.025			
2014	€ 18.223.865	€ 18.223.865	€ 0	€ 17.736.189	€ 17.598.753	€ 137.436			
2015	€ 15.474.463	€ 15.474.463	€ 0						
2016	€ 14.392.482	€ 14.392.482	€ 0						
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's									
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.				Het transformatieproces naar HWH 2.0 is nog in uitvoering. Op dit moment vindt de uitwerking plaats van de verdere inrichting van de organisatie en de consequenties voor de begroting 2015 en 2016. Besluiten worden voorzien in het algemeen bestuur van 2 juli 2015.					
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.				<p>Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave.</p> <p>HWH maakt een transitie door naar een flexibeler personeelsbestand c.q. kostenstructuur (HWH 2.0). De financiële gevolgen daarvan zijn nog niet in beeld. Het ingezette verbeterproces binnen HWH zal door HHSK nauwlettend worden gevolgd.</p>					

<p>Overige risico's.</p>	<p>Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog.</p> <p>Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor eigen AB-leden. Een ontslagen AB-lid dat tevens DB-lid was, verliest dan ook het DB-lidmaatschap binnen deze verbonden partij.</p> <p>De risico's op imagoschade bij grootschalige ICT-projecten zijn hoog als deze minder succesvol blijken te zijn. Aangezien de lessen uit het verleden zijn geleerd, wordt dit risico voor de toekomst van HWH als aanvaardbaar beoordeeld. Dit blijft bestuurlijke aandacht houden.</p>
--------------------------	--

4 Gemeenschappelijke Regeling De Regionale Belastinggroep

Gemeenschappelijke Regeling De Regionale Belastinggroep	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	De Regionale Belastinggroep
Vestigingsplaats	Delft
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	2010
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën (voorzitter), portefeuille Waterveiligheid en portefeuillehouder Watersysteembeheer
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd BAO
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De Regionale Belasting Groep heft en int sinds 2010 belastingen voor de deelnemende lokale overheden.
Bestuurlijk belang	Een zetel in het Dagelijks Bestuur, tevens voorzitter DB. Drie zetels met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, het hoogheemraadschap van Delfland en de gemeenten Delft, Vlaardingen en Schiedam.
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	Met meerdere gemeenten vinden oriënterende gesprekken plaats over eventuele toetreding. In 2014 heeft de RBG eigen huisvesting in Schiedam betrokken.
Financiële gegevens	
Financieel belang	Gebaseerd op een gemiddelde van diverse kerngegevens zoals aantal ingezetenen, bedrijven en WOZ objecten is de verdeelsleutel met betrekking tot de bijdrage aan de RBG, voor 2014 bepaald op 23,8%. In 2010, 2011 en 2012 had de RBG een positief jaarrekeningresultaat. Het jaarrekeningresultaat 2013 is uitgekomen op een bedrag van

				€ 594.700. Van dit positieve jaarresultaat is € 252.750 terug gestort aan Schieland en de Krimpenerwaard. Het restant aan het hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Delft.		
Financiële kerngegevens				Zie hieronder.		
Vermogen in bedragen						
Begroting				Jaarrekening		
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
2010				€ 154.900	€ 2.953.800	
2011				€ 260.500	€ 4.935.600	
2012				€ 406.700	€ 3.059.600	
2013				€ 690.200	€ 4.532.800	
2014				€ 2.257.700	€ 5.585.600	
2015						
Resultaat Begroting				Resultaat Jaarrekening voor bestemmingsreserves		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2010	€ 10.925.000	€10.925.000	€ 0	€ 10.995.000	€10.840.100	€ 154.900
2011	€ 11.043.300	€11.043.300	€ 0	€ 11.473.000	€11.367.400	€ 105.600
2012	€ 11.998.000	€11.998.000	€ 0	€ 12.383.100	€12.236.900	€ 146.200
2013	€ 14.193.700	€14.193.700	€ 0	€ 14.482.300	€13.887.600	€ 594.700
2014	€ 16.860.000	€16.860.000	€ 0	€ 19.015.000	€16.852.600	€ 2.162.400
2015	€ 17.844.500	€17.844.500	€ 0			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's						
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.				Door de toetreding van de gemeenten Delft in 2013, Vlaardingen in 2014 en Schiedam in 2015 is het financiële belang in de RBG gedaald van 33,3% naar 23,8% in 2015.		
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.				Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door de RBG af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van het financiële		

	belang in de RBG.
Overige risico's.	<p>Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog.</p> <p>Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor eigen AB-leden. Een ontslagen AB-lid dat tevens DB-lid was, verliest dan ook het DB-lidmaatschap binnen deze verbonden partij.</p> <p>Aangezien de RBG fungeert als 'voorportaal' van HHSK in de heffing en inning van de waterschapbelastingen, is er een risico op imagoschade voor HHSK. Dit risico wordt beoordeeld als aanvaardbaar.</p>

5 Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009
Vestigingsplaats	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	2009
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Waterkwaliteit
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Waterkwaliteit, Dijkgraaf (RvC, NV HVC)
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd AWK
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	<p>De GR heeft tot doel de behartiging en coördinatie van de belangen van de deelnemende waterschappen met betrekking tot de be- en verwerking van slib en residuen en de gezamenlijke ontwikkelingen in de afvalketen.</p> <p>De kerntaak van de GR is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in de N.V. HVC en het afstemmen van de activiteiten die met of door N.V. HVC ten behoeve van de in de GR deelnemende waterschappen worden uitgevoerd.</p> <p>De GR oefent daartoe een actief aandeelhouderschap uit om namens de deelnemende waterschappen een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afval- en slibverwerking te borgen. Zeggenschap binnen HVC is niet alleen direct gebonden aan het percentage van het aandeelhouderschap in HVC, maar vooral aan de manier waarop het aandeelhouderschap wordt ingevuld. In dat kader wordt mede geparticipeerd in de Raad van Commissarissen van HVC en maken vertegenwoordigers van de waterschappen deel uit van zowel het bestuurlijk Innovatieplatform en het ambtelijk Kennisplatform van HVC.</p>
Bestuurlijk belang	Een zetel met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De dijkgraaf is commissaris in de Raad van Commissarissen N.V. HVC.
Deelnemende partijen	Naast HHSK participeren de waterschappen

	Hollandse Delta en Rivierenland, de hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland in de GR Slibverwerking 2009.			
Relatie met programma	Programma 3 van de begroting.			
Ontwikkelingen verbonden partij	De GR beoogt in 2015 onder meer fosfaat terug te winnen uit de as van de slibverbranding door HVC.			
Financiële gegevens				
Financieel belang	<p>Vanaf september 2011 hebben de participerende waterschappen hun aandelen in N.V. HVC overgedragen aan de GR Slibverwerking 2009. De van de N.V. HVC ontvangen garantstellingprovisie is de GR verschuldigd aan de waterschappen die garant staan voor het totaal van de leningen. In 2014 is voor HHSK € 48.812 aan garantstellingprovisie begroot (10% van de totale garantstellingprovisie van de GR).</p> <p>De GR staat garant voor de leningen afgesloten ten behoeve van de slibverwerkingsinstallaties, die NV HVC heeft afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank (als gevolg van aandeelhouderschap B).</p> <p>Na afloop van de opt-out periode per 31 december 2012 is besloten om de conversie naar het aandeelhouderschap A niet te laten plaatsvinden. De GR slibverwerking is heeft de aandelen B behouden en het belang in NV HVC is daarmee ca. 12%.</p>			
Financiële kerngegevens	<p>Zie hieronder. Link naar het jaarverslag 2013 van HVC: http://www.hvcgroep.nl/zakelijk/over-hvc/de-organisatie/publicaties</p>			
Vermogen in bedragen				
Begroting deelneming			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2011	€ 0	€ 18.044	€ 0	€ 18.044
2012	€ 0	€ 18.044	€ 0	€ 18.044
2013	€ 0	€ 18.044	€ 0	€ 18.044
2014	€ 0	€ 18.044	€ 77	€ 65.571
2015	€ 0	€ 18.044		
<p><i>In totaal 397 aandelen B voor alle waterschappen, HHSK heeft hiervan 40 aandelen a € 45,45, Overname deelneming gefinancierd door NV HVC.</i></p>				

Exploitatiebegroting				Exploitatieresultaat		
Jaar	Baten ¹	Lasten ¹	Resultaat ¹	Baten ¹	Lasten ¹	Resultaat ¹
2011	€ 514.957	€ 514.957	€ 0	€ 514.957	€ 514.957	€ 0
2012	€ 514.957	€ 514.957	€ 0	€ 555.148	€ 555.148	€ 0
2013	€ 521.635	€ 521.635	€ 0	€ 521.763	€ 521.763	€ 0
2014	€ 522.080	€ 522.080	€ 0	€ 535.696	€ 535.619	€ 77
2015	€ 488.565	€ 488.565	€ 0			
2016	€ 456.090	€ 456.090	€ 0			

¹ Baten: Garantstellingprovisie HVC, dit is 1% van het gegarandeerde lening bedrag
Lasten: Garantstellingprovisie Waterschappen, voor HHSK is de garantstellingsprovisie 10%
Note: Vanaf 2014 is de begroting inclusief de vergoeding kosten secretariaat

Beleidsmatige, juridische en financiële risico's

Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	N.v.t.																													
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	<p>Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave.</p> <p>De GR Slibverwerking 2009 en de participerende waterschappen, dus ook HHSK stellen zich hoofdelijk garant voor de leningen die door DRSN NV zijn afgesloten en zijn overgenomen door N.V. HVC.</p> <p>Vanaf de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling staan de waterschappen garant voor de financiering van de activiteiten die HVC ten behoeve van de waterschappen uitvoert. In het nieuwe B-plus aandeelhouderschap waartoe in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 4 juli 2013 is besloten, heeft de garantstelling ook betrekking op de financiering van investeringen ter verduurzaming van de activiteiten die ten behoeve van de waterschappen worden uitgevoerd. De aandeelhouders B staan <i>volledig garant</i> voor de Slibverbrandingsinstallatie, voor de BEC (bio-energiecentrale) is de garantstelling naar rato van de aandelenverhouding tussen aandeelhouder A en B.</p> <p>Dit betekent per 1 januari 2014 het volgende</p> <p>Verdeling risico per deelnemende organisatie per 1 januari 2014</p> <table border="1"> <tr> <td>Totaal gegarandeerde leningen</td> <td>48.812.000</td> </tr> <tr> <td>Totaal BEC</td> <td>5.400.000</td> </tr> <tr> <td>Rekening courant</td> <td>10.000.000</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>64.212.000</td> </tr> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Percentage aandelen</th> <th>Risico</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- Hoogheemraadschap van Delfland</td> <td>24%</td> <td>15.365.592</td> </tr> <tr> <td>- Hoogheemraadschap van Rijnland</td> <td>31%</td> <td>19.894.398</td> </tr> <tr> <td>- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard</td> <td>10%</td> <td>6.469.723</td> </tr> <tr> <td>- Waterschap Hollandse Delta</td> <td>28%</td> <td>17.953.481</td> </tr> <tr> <td>- Waterschap Rivierenland</td> <td>7%</td> <td>4.528.806</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>100%</td> <td>64.212.000</td> </tr> </tbody> </table>	Totaal gegarandeerde leningen	48.812.000	Totaal BEC	5.400.000	Rekening courant	10.000.000	Totaal	64.212.000		Percentage aandelen	Risico	- Hoogheemraadschap van Delfland	24%	15.365.592	- Hoogheemraadschap van Rijnland	31%	19.894.398	- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	10%	6.469.723	- Waterschap Hollandse Delta	28%	17.953.481	- Waterschap Rivierenland	7%	4.528.806	Totaal	100%	64.212.000
Totaal gegarandeerde leningen	48.812.000																													
Totaal BEC	5.400.000																													
Rekening courant	10.000.000																													
Totaal	64.212.000																													
	Percentage aandelen	Risico																												
- Hoogheemraadschap van Delfland	24%	15.365.592																												
- Hoogheemraadschap van Rijnland	31%	19.894.398																												
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	10%	6.469.723																												
- Waterschap Hollandse Delta	28%	17.953.481																												
- Waterschap Rivierenland	7%	4.528.806																												
Totaal	100%	64.212.000																												

	<p>Toelichting De GR staat dus garant voor € 48,8 miljoen voor uitstaande geldleningen voor de slibverbrandingsinstallatie, € 5,4 miljoen voor de BEC en maximaal € 10 miljoen voor het rekening-courant krediet. Het materieel risico is per waterschap afhankelijk van het percentage aandelen van het betreffende waterschap. Voor Schieland en de Krimpenerwaard is deze 10%.</p> <p>Omdat de waterschappen allen hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de activiteiten, is de aansprakelijkheid per waterschap daardoor € 64,2 miljoen op 1 januari 2014.</p>
Overige risico's.	<p>Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog.</p> <p>Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor eigen AB-leden. Een ontslagen AB-lid dat tevens DB-lid was, verliest dan ook het DB-lidmaatschap binnen deze verbonden partij.</p> <p>In het geval van deze GR zijn er verder geen bijzondere risico's.</p>

6 Gemeenschappelijke Regeling Aquon

Gemeenschappelijke Regeling Aquon	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Aquon
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	1 juli 2011
Portefeuillehouder in d&h	t/m 26 november 2014: Portefeuillehouder Waterkwaliteit en sindsdien Portefeuillehouder Financiën.
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	t/m 26 november 2014: Portefeuillehouder Waterkwaliteit en sindsdien Portefeuillehouder Financiën.
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Watersystemen
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De gemeenschappelijke regeling heeft als doel om op het gebied van laboratoriumactiviteiten te komen tot kennisdeling en –ontwikkeling, vergroting van de efficiency, vermindering van de kwetsbaarheid, benutting van de mogelijkheden tot continue kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en versterking van de innovatiekracht.
Bestuurlijk belang	Zetel in het Algemeen Bestuur met stemrecht. Positie in het Dagelijks bestuur vanaf 2013 tot en met 2015.
Deelnemende partijen	De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel, Hollandse Delta en Rivierenland en de hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland, de Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard.
Relatie met programma	Programma's 2 en 3, 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	De organisatie is in juli 2011 van start gegaan op 3 locaties. De verwachtingen uit de businessclass zijn (nog) niet gerealiseerd. Door een verminderde meetvraag is bovendien overcapaciteit ontstaan. Inmiddels is het inzicht in en de greep op de financiën en bedrijfsvoering sterk verbeterd en wordt in de eerste helft van 2015 besluitvorming over herstructurering voorbereid.
Financiële gegevens	
Financieel belang	Het kostenaandeel van HHSK in de begroting 2015 is € 952.935. dit is 4,7% van de totale kosten 2015.
Financiële kerngegevens	Zie hieronder.

Vermogen in bedragen

Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2011			€ 0	€ 18.497.155
2012			€ 0	€ 14.668.664
2013			€ 0	€ 16.263.767
2014			€ 1.918.324	€ 18.988.889
2015				

Resultaat Begroting				Resultaat Jaarrekening		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2011	€ 10.338.270	€ 10.338.270	€ 0	€ 10.707.922	€ 10.707.922	€ 0
2012	€ 20.171.077	€ 20.171.077	€ 0	€ 24.665.369	€ 24.665.369	€ 0
2013	€ 23.769.358	€ 23.769.358	€ 0	€ 24.700.778	€ 24.700.778	€ 0
2014	€ 21.188.282	€ 21.188.282	€ 0	€ 21.482.390	€ 19.564.066	€ 1.918.324
2015	€ 20.413.491	€ 20.413.491	€ 0			

Beleidsmatige, juridische en financiële risico's

Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	N.v.t.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	<p>Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. Tevens staan de deelnemers garant voor de aangegane langlopende leningen (en het rekening courant krediet) van de verbonden partij naar rato van het aandeel in de jaarlijkse meetvraag.</p> <p>Voor AQUON geldt dat de weerstandscapaciteit nihil is omdat AQUON geen (algemene) reserves heeft en deze ook niet opbouwt. Gevolg hiervan is dat financiële tegenvallers leiden tot begrotingswijziging in de vorm van een verhoging van het ILOW-tarief (wat zich vertaalt in een verhoging van de bijdrage van de deelnemende waterschappen) of bezuinigingsmaatregel.</p> <p>Het aandeel van HHSK (afhankelijk van zowel onze eigen meetvraag als de totale meetvraag van alle deelnemers) schommelt vooralsnog tussen de 4,2% en 5,7%.</p>
Overige risico's.	<p>Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog.</p> <p>Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet</p>

	<p>worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor eigen AB-leden. Een ontslagen AB-lid dat tevens DB-lid was, verliest dan ook het DB-lidmaatschap binnen deze verbonden partij.</p> <p>Omdat deelname in Aquon tot aanhoudende kostenverhoging leidde en Aquon zijn strategische ambities als kenniscentrum niet of onvoldoende realiseert bestaan er bestuurlijk zorgen. Dusdanig dat het AB van HHSK op 26 november 2014 heeft besloten per 1 juli 2016 uit de gemeenschappelijke regeling Aquon te treden. Inmiddels is met Aquon en de directie consensus bereikt over een spoedige en daadkrachtige sanering met een acceptabeler verdeling van de kosten daarvan. Daarop heeft het AB van HHSK op 25 maart 2015 het besluit uit te treden ingetrokken onder voorwaarde dat dit wordt uitgevoerd en tot acceptabele resultaten leidt.</p> <p>Het risico bestaat dat dit niet lukt of niet tijdig tot aanvaardbare uitkomsten leidt. HHSK zal zich dan opnieuw moeten beraden. Het besef is echter zowel bij de bestuurlijke partners als de organisatie aanwezig en uitgesproken om nu tot stappen te komen.</p>
--	---

7 Unie van Waterschappen

Unie van Waterschappen				
Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)		Unie van Waterschappen		
Vestigingsplaats		Den Haag		
Rechtsvorm		Vereniging		
Ingangsdatum		1927		
Portefeuillehouder in d&h		Dijkgraaf		
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP		Dijkgraaf (lid dagelijks bestuur)		
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK		Afdelingshoofd BAO		
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)		De unie treedt namens de waterschappen op als vertegenwoordiger naar het parlement, de Rijksoverheid en andere overheidsgerelateerde organisaties zoals de VNG.		
Bestuurlijk belang		Eén stem in de algemene ledenvergadering (evenredige vertegenwoordiging).		
Deelnemende partijen		Alle Nederlandse waterschappen		
Relatie met programma		Alle programma's van de begroting.		
Ontwikkelingen verbonden partij		Geen bijzonderheden.		
Financiële gegevens				
Financieel belang		Contributie welke jaarlijks in de algemene ledenvergadering tegelijk met de begroting wordt vastgesteld Bij ontbinding van de Unie zijn de waterschappen naar rato van contributiebetaling aansprakelijk voor eventuele tekorten na vereffening. Het aandeel van HHSK in de contributiebijdrage in 2015 bedraagt € 375.698.		
Financiële kerngegevens		Zie hieronder.		
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2010			€ 3.322.446	€ 11.514.480
2011			€ 3.111.040	€ 11.639.185
2012			€ 2.773.969	€ 11.877.844
2013			€ 839.995	€ 11.913.790
2014			€ 812.645	€ 12.959.268

Resultaat Begroting				Resultaat Jaarrekening		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2010			-€ 228.630			-€ 150.417
2011			-€ 610.368			-€ 211.406
2012			-€ 440.000			-€ 337.072
2013			-€ 189.000	€ 8.846.000	€ 10.779.000	-€ 1.934.000 (afwaardering pand)
2014	9.174.000	9.463.000	-€ 289.000	€ 9.230.905	€ 9.258.253	-€ 27.348
2015	9.364.000	9.364.000	€ 0			

Resultaat in bedragen

Beleidsmatige, juridische en financiële risico's

Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	N.v.t.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	<p>Het afwaarderen van het pand in Den Haag van de Unie van Waterschappen heeft eenmalig geleid tot een hoog negatief resultaat en afname van het eigen vermogen.</p> <p>De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot de contributie. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken betreffende incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.</p>
Overige risico's.	<p>De bestuurlijke risico's zijn laag, aangezien bestuurders slechts aansprakelijk zijn als er sprake is van wanbeleid.</p> <p>In het geval van deze vereniging zijn er verder geen bijzondere risico's.</p>

8 Stowa (Stichting toegepast onderzoek waterbeheer)

Stowa (Stichting toegepast onderzoek waterbeheer)	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	1971
Ingangsdatum	Stichting
Portefeuillehouder in d&h	Dijkgraaf
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Dijkgraaf
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Directeur
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	Het (doen) verrichten van toegepast onderzoek ten dienste van instellingen belast met het beheer van watersystemen en waterketen, evenals het vergaren en verankeren van deze kennis bij de deelnemers.
Bestuurlijk belang	Dijkgraaf was tot oktober 2013 voorzitter van het bestuur. Daarna is er geen rechtstreeks bestuurlijk belang. Strikt genomen is de STOWA daardoor geen verbonden partij. Er zit slechts een klein aantal waterschapbestuurders in het stichtingsbestuur, maar zij zitten daar namens de andere waterschappen. Het bestuurlijk belang wordt dus indirect uitgeoefend via de andere waterschappen die in het bestuur zitten. De organisatie is opgenomen in dit overzicht, aangezien er wel een financieel belang is.
Deelnemende partijen	Alle waterschappen en provincies.
Relatie met programma	Alle programma's van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	Geen bijzonderheden.
Financiële gegevens	
Financieel belang	De bijdrage voor 2015 bedraagt circa € 258.000.
Financiële kerngegevens	Zie hieronder.

Vermogen in bedragen

Begroting			Rekening			
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		
2011			€ 4.416.800	€ 2.403.084		
2012			€ 5.627.781	€ 1.721.293		
2013			€ 7.147.831	€ 1.783.292		
Resultaat Begroting			Resultaat Jaarrekening			
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2012	€12.090.000	€13.090.000	-€ 700.000	€13.281.473	€12.070.492	€ 1.210.981
2013	€11.932.333	€11.820.333	€ 112.000	€13.487.091	€11.967.011	€ 1.520.080
2014	€ 9.328.000	€ 9.711.000	-€ 383.000	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
2015						
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's						
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			Er worden geen veranderingen voorzien in het begrotingsjaar.			
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken over incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.			
Overige risico's.			n.v.t.			

9 Muskusrattenbestrijding

Muskusrattenbestrijding						
Identiteitsgegevens						
Naam verbonden partij (VP)			Gemene rekening Muskusrattenbeheer			
Vestigingsplaats			Houten			
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke Regeling (kosten voor gemene rekening)			
Ingangsdatum			1-1-2012			
Portefeuillehouder in d&h			Portefeuillehouder Waterveiligheid			
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP			Portefeuillehouder Waterveiligheid			
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK			Afdelingshoofd Waterkeringen en Wegen			
Beleidsinformatie						
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)			Doelmatige bestrijding van de muskusrat en beverrat en het voorkomen van schade door deze soorten aan waterstaatswerken in het bijzonder.			
Bestuurlijk belang			Ieder waterschap wordt vertegenwoordigd door een lid van het dagelijks bestuur.			
Deelnemende partijen			Hoogheemraadschap van Delfland Waterschap Amstel Gooi en Vecht Hoogheemraadschap van Rijnland Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard			
Relatie met programma			Programma 1 van de begroting.			
Ontwikkelingen verbonden partij			Geen bijzonderheden.			
Financiële gegevens						
Financieel belang			De bijdrage aan het hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden bedraagt in 2015 circa € 1,25 mln., dit is 12,7% van het totaal.			
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.			
Vermogen in bedragen						
Begroting				Rekening		
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
Resultaat Begroting				Resultaat Jaarrekening		
Jaar	Baten	Lasten	Resultaat	Baten	Lasten	Resultaat
2012	€ 9.772.000	€ 9.772.000	€ 0	€ 9.772.000	€ 9.400.000	€ 372.000
2013	€ 9.772.000	€ 9.772.000	€ 0	€ 9.772.000	€ 9.792.000	-€ 20.000

2014	€ 9.971.000	€ 9.971.000	€ 0	€ 9.971.000	€ 9.738.000	€ 233.000
2015	€ 9.882.000	€ 9.882.000	€ 0			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's						
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	De huidige overeenkomst verloopt per 31-12-15, deze wordt in principe verlengd voor onbepaalde tijd. Voorafgaand aan deze verlenging wordt de samenwerking geëvalueerd.					
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	Het financiële risico ligt bij een regeling voor gemene rekening vooral in het niet voldoen aan de voorwaarden die de Belastingdienst stelt. In dat geval zal er alsnog omzetbelasting moeten worden doorberekend. Dit risico wordt geschat als zeer laag. De financiële risico's zijn bij een regeling voor gemene rekening niet of nauwelijks groter dan bij de normale bedrijfsvoering voor eigen rekening, aangezien er niet een aparte entiteit in het leven wordt geroepen.					
Overige risico's.	Geen					